

GROENLINKS

VOORSCHOTEN

JAARVERSLAG 2024

VAN DE RAADSFRACTIE

Voorwoord van de redactie

Voor u ligt het jaarverslag 2024 van de GroenLinks-fractie in Voorschoten. Het wil een beeld geven van de belangrijkste resultaten van de fractie in de gemeenteraad en de commissies, en daarnaast van de acties die de fractie in het dorp heeft ondernomen om contacten te onderhouden met de inwoners en het gedachtengoed van GroenLinks uit te dragen.

Het is het tweede kalenderjaar dat de fractie geen deel uitmaakt van de coalitie en dat is te merken aan de opstelling tegenover college en coalitie. Weliswaar constructief, maar op veel punten ook kritisch. Met name het beleid in het sociaal domein wordt door de fractie als ondermaats beoordeeld. En ook een meerjarenbegroting die plannen bevat zonder degelijke financiering kan de goedkeuring van de fractie niet wegdragen.

Een belangrijk feit in 2024 was, dat een grote meerderheid van PvdA-leden en GroenLinks-leden in Voorschoten ermee heeft ingestemd, dat beide partijen met één programma en één kandidatenlijst de verkiezingen van 2026 ingaan. Dat heeft de fractie gestimuleerd om op weg naar de verkiezingen de samenwerking met de PvdA-fractie meer vorm en inhoud te geven. In 2025 zal het uitbouwen van die samenwerking en het voorbereiden van de verkiezingen de nodige extra energie vragen. De fractie is vastbesloten hier een groot succes van te maken.

Fons Lemmens

Hoofdstuk 1. De fractie in actie

Samenwerking met de PvdA

In de loop van 2024 hebben de afdelingen van de PvdA en GroenLinks in Voorschoten met elkaar overlegd over de mogelijkheid tot samenwerking. In een stuurgroep, bestaande uit de fractieleiders en voorzitters van beide partijen (later hebben zich daar de secretarissen bijgevoegd), is gesproken over de weg naar samenwerking en welke stappen op die weg gezet moeten worden. Een resultaat van dat overleg was de totstandkoming van een lokaal verkiezingsreglement, waarin vastligt hoe we komen tot een gemeenschappelijk programma, een gemeenschappelijke kandidatenlijst en een gemeenschappelijke verkiezingscampagne. Op 7 september hebben leden van beide partijen met elkaar kennis kunnen maken tijdens

een wandeling in De Horsten. Belangrijke mijlpaal in dit proces was, dat de leden van beide partijen, bij een stemming eind oktober, in grote meerderheid lieten weten vóór verdere samenwerking te zijn. Bedoeling is uiteindelijk, dat PvdA en GroenLinks met één gezamenlijke fractie in de gemeenteraad komen. Beide fracties hebben gedurende het verslagjaar al steeds meer met elkaar afgestemd over de voorbereiding van raads- en commissievergaderingen en de publicatie van persberichten.

Vlietland groen en open

Op 16 september 2022 werd een petitie van het Burgerinitiatief Vlietland aangeboden aan wethouder Bremer van Leidschendam / Voorburg. Met die petitie hebben zich ruim 17.000 inwoners uit de omgeving van Vlietland uitgesproken tegen de bouw van 222 recreatie-woningen in dat gebied.

Sindsdien is dit een actueel thema gebleven. GroenLinks heeft zich duidelijk tegen de bouw van deze recreatiewoningen uitgesproken. Voor GroenLinks zijn duurzaamheid, leefbaarheid en biodiversiteit belangrijker dan het economisch belang van een beperkte groep mensen. De fractie heeft op de website een dossier aangelegd over dit onderwerp. Daarop is de actualiteit over de ontwikkelingen in deze zaak van week tot week te volgen. Er zijn veel partijen bij betrokken: de gemeente Leidschendam / Voorburg, de omliggende gemeenten, de provincie, Omgevingsdienst Haaglanden, de Vrienden van Vlietland, Burgerinitiatief Vlietland, ontwikkelaar Dutch Lake Resort (DLR). Regelmatig verschijnen er berichten in de regionale pers, waaronder Vlietnieuws, over de laatste ontwikkelingen. Aan het einde van het verslagjaar was de strijd nog niet gestreden.

Acties in het dorp

- 19 februari. PvdA en GroenLinks vragen aandacht voor de leegstand in het centrum. Fractievoorzitters Deuzeman en Posthuma: 'Alle partijen in onze raad zien de leegstand als een probleem. Alleen kun je je afvragen of iedereen de urgentie voelt en dezelfde wil heeft om het nu aan te pakken. Wij vinden dat de gemeente in actie moet komen, zodat ondernemers het vertrouwen krijgen om te investeren. De sleutel voor het oplossen van het probleem van de leegstand ligt in handen van de gemeente'.
- Op 23 maart was de landelijke actie Nederland Schoon, en uiteraard heeft GroenLinks daaraan meegedaan met een schoonmaakactie in het dorp. Deze keer in de omgeving van het station, de Bloemenwijk en Boschgeest. Ook wethouder Schokker was van de partij.
- Op 1 mei heeft de fractie een bezoek gebracht aan zusterorganisatie Groen Schoten in België. Het was een aangename ontmoeting met onder meer een prachtige fietstocht door de groene omgeving van Schoten, en veel uitwisseling van ervaringen met het werken in de gemeentepolitiek.
- GroenLinks krijgt ieder voorjaar vragen van inwoners over maaibeleid, groenbeheer en bomenkap door de gemeente. Om te zorgen dat het maaien op het juiste moment gebeurt wil GroenLinks graag de vinger aan de pols houden. Daarom is daarvoor een meldpunt ingericht, in de vorm van een formulier op de website.
- Naar aanleiding van de binnengekomen meldingen van de inwoners plande de gemeente op 5 juli een fietsexcursie voor geïnteresseerden. De route liep langs een aantal plekken in de gemeente, waar ter plekke uitleg werd gegeven over het maaibeleid.
- Het centrum van het dorp krijgt een opknapbeurt, maar omdat het nog wel even duurt voor het zover is, kwam raadslid Conny van der Krogt met het idee om alvast een beginnetje te maken met het vergroenen van een deel van het Treubplein. Raadsleden van andere partijen vonden dit een goed initiatief en samen met Conny hebben zij op 16 september deze actie uitgevoerd.

- PvdA en GroenLinks hebben in augustus aandacht gevraagd voor rommel en afval naast de afvalcontainers. Raadsleden Posthuma en van der Krogt: 'Wij vinden dat het college met een plan van aanpak moet komen om dit probleem op te lossen. We hebben daarom een beroep op het college gedaan om in actie te komen. Door in te zetten op goede communicatie, betere informatievoorziening en passende sanctionering kunnen we dit probleem oplossen'. Sommige andere gemeenten hebben hiervoor al een succesvolle aanpak ontwikkeld.
- Op 19 oktober organiseerde GroenLinks een bomenexcursie per fiets. Aanleiding was de herijking van het bomenbeleid door de gemeente. Er werd gebruik gemaakt van de bomenroute die door de Vrienden van Voorschoten samen met de gemeente was uitgestippeld. Een kenner gaf tijdens de fietstocht tekst en uitleg.

Samenstelling van de fractie

Tijdens het verslagjaar is de samenstelling van de fractie gewijzigd doordat fractielid Tom Fabri is verhuisd naar een andere gemeente. In zijn vacature is nog niet voorzien. Aan het eind van het verslagjaar bestond de fractie uit Albert Deuzeman (fractieleider), Conny van der Krogt, Paul 't Lam, Corine Iliç en Marja Nell.

Hoofdstuk 2. De fractie in de raad en de commissies

Cultuur in de kerk

In de raad van 12 december is het voorstel om het Cultureel Centrum onder te brengen in de Kruispuntkerk unaniem goedgekeurd. Er is vele jaren over de toekomst van het Cultureel Centrum gesproken, en dat maakte ook, dat er nu eigenlijk geen keus meer was. Na al dat uitstel was het voor de raad geen optie meer om dit voorstel opnieuw af te wijzen, al waren daar wel aanleidingen voor. Woordvoerder Conny liet weten, dat de fractie grote zorgen heeft over de financiën, en ook over de inzet van vrijwilligers. Er worden grote risico's genomen in de financiering, de exploitatie en het beheer. "Daarom verwachten wij van dit college dat zij bij de onderhandelingen de risico's op deze onderdelen zo klein mogelijk, en

de kans van slagen zo groot mogelijk houden", aldus Conny. "Kijkend naar de afspraken rond de governance die gemaakt moeten worden, is het belangrijk dat dit goed geregeld is en wordt. Het is belangrijk dat de gemeente hier de vinger aan de pols houdt. Het huidige college wil dit project meegeven als een cadeau aan Voorschoten, zo gaf de wethouder aan in de commissievergadering. Maar wat is de 'bruidsschat' voor het volgende college en de inwoners van Voorschoten? Om die reden dienen wij een amendement in waarin wij voorstellen om de aangevraagde bedragen uit BTW-teruggave, subsidies en crowdfunding terug te laten vloeien naar de bestemmingsreserve culturele accommodatie, specifiek geormerkt voor het dekken van eventuele tekorten in de exploitatie van het cultuurcentrum Kruispuntkerk voor de komende 3 jaar".

Er worden bij de kerk ook woningen gebouwd. Daarvan zei Conny in de raadsvergadering er niet van overtuigd te zijn, dat die woningen onderdeel gaan vormen van het project aan de Churchilllaan. Het zijn volgens haar twee aparte projecten. Daarom diende de fractie een amendement in om beslispunt 4 (het uitwerkingskader Woongebouw Kruispuntkerk vast te stellen als vertrekpunt voor het verdere ontwerp van het woongebouw naast de Kruispuntkerk) uit dit raadsvoorstel te verwijderen en toe te voegen aan het deelproject Churchillplein.

De fractie oordeelde dat het geheel een wankel voorstel was, maar heeft ermee ingestemd, omdat er ook eindelijk eens zicht moet komen op een nieuw Cultureel Centrum.

Minimabeleid met een minimum aan uitgaven

Het minimabeleid van de gemeente is tijdens het verslagjaar drie maal in de raad aan de orde geweest. In de vergadering van 1 februari boog de raad zich over een rapport van de lokale rekenkamer over het minimabeleid. Op 11 april heeft de raad een kader voor het nog te ontwikkelen minimabeleid besproken, waarna over het beleid voor de komende jaren werd besloten in de raad van 26 september.

De rekenkamer concludeerde in haar rapport, dat het minimabeleid voor de financieel kwetsbare inwoners van Voorschoten aan alle kanten kraakt en piept. Veel bewoners zijn niet op de hoogte van gemeentelijke regelingen, die vaak moeilijk of niet te vinden zijn. Inwoners vinden het bezwaarlijk iedere keer dezelfde informatie te moeten aanleveren voor verschillende regelingen. Maatwerk kon vaak moeilijk geleverd worden. Inwoners die om hulp vroegen werden niet als gelijkwaardig behandeld. Consulents waren niet goed bereikbaar en ook de systemen om aanvragen te doen haperden met enige regelmaat. De conclusies van het rapport van de Rekenkamercommissie komen overeen met de signalen die de fractie van inwoners ontvangt. Daarom zijn gerichte en concrete acties nodig. Bij de bespreking van het rapport stelde woordvoerder Paul de volgende maatregelen voor: (1) Zet een armoedebelaid op (i.p.v. alleen een minimabeleid); (2) Breng de inkomensnorm voor de minimaregelingen naar 130% van het sociaal minimum; (3) Voer een Voorschotense Pas in; (4) Maak een centrale inkomensstoets voor de verschillende minimaregelingen; (5) Stel een maatwerkbudget beschikbaar voor de sociaal werkers; (6) Kom met een loket voor de sociale dienst, waar onder meer een inkomensconsulent beschikbaar is.

Bij de bespreking van het beleidskader op 11 april sprak Paul weliswaar zijn waardering uit voor de mooie ideeën die erin waren opgenomen, maar hij stelde vast dat de gemeentelijke uitgaven al jaren dalende zijn en ver onder de maat. De komende jaren blijft dat zo en met een nog ambitieuzer beleid voor ogen creëren we op die manier onze volgende teleurstelling, aldus Paul.

Dat bleek ook toen het beleid voor de komende jaren in de raad van 26 september aan de orde kwam. "Wat GroenLinks betreft", zo verwoordde Paul het fractiestandpunt, "moet een minimabeleid gevoed worden door voldoende geld, een aanzet geven tot samenhangende armoedebestrijding en rechtvaardige regelingen bieden. Het nieuwe minimabeleid mist deze essentiële punten. Probleem is vooral dat het college en de coalitie te weinig geld ter beschikking stellen voor de minima in Voorschoten. Dit leidt ertoe dat de minimaregelingen versoberd worden en dat vooral kinderen daarvan de dupe zijn. Huishoudens met kinderen kunnen tot meer dan € 1000 per jaar kwijtraken door dit nieuwe minimabeleid. Ook pijnlijk omdat in een recent onderzoek naar voren kwam dat ruim 25% van de basisschoolleerlingen gebukt gaan onder geldzorgen". Om te voorkomen dat Voorschotense kinderen zo benadeeld worden door dit nieuwe minimabeleid stelde Paul voor om die financiële gevolgen te compenseren. "Dit is voor GroenLinks absoluut noodzakelijk", betoogde Paul. Daarom diende

de fractie, samen met andere partijen, een motie in, die het college opriep ervoor te zorgen, dat huishoudens met kinderen geen financiële nadelen ondervinden door dit nieuwe minimabeleid. De motie werd aangenomen.

Voorts vroeg Paul aandacht voor de versnipperde aanpak. Het beleid voor minima, kwijtschelding, schuldhulpverlening, de gemeentepolis en de Stichting Leergeld is apart geregeld. Dat moet natuurlijk één aanpak worden, aldus Paul, zodat je een veel beter beeld krijgt van de problemen. Een voorbeeld waar een brede kijk op armoedebestrijding nodig is, is in het voorkomen van schulden. Bijvoorbeeld bij inburgeraars die na hun aankomst in Voorschoten al direct geconfronteerd worden met allerlei kosten zonder dat de gelden waar zij recht op hebben beschikbaar zijn. Dat leidt tot schulden, terwijl er een wettelijke taak ligt voor de gemeente om dat te voorkomen. Paul diende daarom namens de fractie een motie in die het college opriep ervoor te zorgen, dat inburgeraars in ieder geval de eerste zes maanden geen schulden oplopen voor de kosten van huur, zorg, stroom, gas en water. De motie werd verworpen met een tegenstem van de coalitiepartijen.

In tweede termijn, na de reactie van de wethouder, vatte Paul het standpunt van GroenLinks stellig samen. "Voorschoten bereikt beduidend minder huishoudens dan onze omliggende gemeenten, en geeft aanmerkelijk minder geld uit aan onze minima huishoudens dan vergelijkbare gemeenten in de buurt. Dit minimabeleid wil meer huishoudens bereiken (10%) met hetzelfde budget, dat betekent een bezuiniging. Dit minimabeleid gaat het minimabudget niet indexeren. Gelijk houden aan 2024 betekent een bezuiniging. Bezuinigen op een toch al veel te laag bedrag voor de minima betekent dat je je eigen minimabeleid niet echt wil uitvoeren". Tot slot citeerde Paul uit het verkiezingsprogramma van Voorschoten Lokaal: "Op jeugd bespaar je niet, maar in de jeugd investeer je. En ook bij tekorten investeer je in de jeugd". Het zou goed zijn als de coalitie dat ter harte neemt, vond Paul. Dit minimabeleid gaat huishoudens met kinderen stevig raken. Die aanpassingen van dit beleid zijn echt niet okay, zo besloot hij.

De raad heeft het minimabeleid aanvaard, met de tegenstemmen van GroenLinks, PvdA en SP.

Adegeest op de schop

Er komt een integrale herinrichting van de wijk Adegeest. In zijn vergadering van 1 februari 2024 heeft de gemeenteraad het definitief ontwerp daarvoor goedgekeurd. Daar is een samenwerkingstraject aan voorafgegaan met bewoners, werkgroepen, ondernemers en verenigingen uit de wijk. De herinrichting moet van Adegeest een meer veilige, prettige en toekomstbestendige leefomgeving maken met 87 extra bomen, ruim 10.000 m2 groene verhardingen en een volledig gescheiden rioolstelsel, waarbij de hemelwaterafvoer (hwa) op verhardingen voor 100% en het dakoppervlak voor 50% is afgekoppeld. De wijk wordt ingericht als een 30 km gebied, met verkeersdrempels en -plateaus. Corine sprak namens GroenLinks haar tevredenheid uit over het resultaat.

“GroenLinks is trots op iedereen die een steentje bijdroeg aan het plan in de afgelopen jaren. Het resultaat van een aantal jaren inzet van medewerkers van de gemeente en inwoners. De aanleiding was dat het riool vervangen moest worden, maar die kans werd aangegrepen om de wijk te vergroenen én veiliger te maken. Bovendien komt er

meer biodiversiteit. Er zijn bijvoorbeeld natuuroevers bedacht en er komt meer afwisseling in het groen in de bermen. Is daarmee het hele plan naar de zin van GroenLinks? Nee, wat ons betreft hadden meer parkeerplekken op diverse locaties niet gehoeven. Maar er is samengewerkt tussen inwoners en gemeente, er zitten plussen en minnen in, verschillende smaken zien we terug in het plan. En het is nu aan ons, de raad, om het definitief ontwerp en het proces als geheel te beoordelen. En daarover het volgende. Het STOMP-principe werd van tevoren omarmd en is verweven in dit plan. STOMP staat voor stappen (voetgangers), trappen (fietsers), openbaar vervoer en pas dan met eigen vervoer. Dat is vanaf het begin omarmd en verweven in het hele plan. Hoe pakt dat concreet uit?

In de toekomst zien we spelende kinderen in groenstroken, ouderen van dagen die te voet naar het centrum kunnen, onderweg genietend op een bankje van een bloemrijke berm, en kinderen veilig op de fiets naar school. Iedereen die wil genieten van een groene wijk kan dat na de werkzaamheden veilig doen. Kortom, inwoners van Adegeest zullen op een veilige manier kunnen genieten van hun groene wijk. Wij gaan geen puzzelstukjes uit het plan wel of niet steunen. GroenLinks staat achter dit definitief ontwerp en wenst de wethouder en alle betrokkenen succes bij de uitvoering".

Het Waterketenprogramma

De gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Zoeterwoude, Wassenaar en Voorschoten hebben gezamenlijk met het Hoogheemraadschap Rijnland een integraal waterketenprogramma opgesteld voor de periode 2024-2028. Ook de drinkwaterbedrijven in de regio nemen hier aan deel. Dit programma is een voortzetting van de reeds bestaande samenwerking. Doel is het rioolstelsel te verbeteren, waardoor de kwaliteit van het oppervlaktewater verbetert, de afvoer van afvalwater verbetert, en regenwater zoveel mogelijk apart wordt afgevoerd naar oppervlaktewater.

In de raadsvergadering van 7 maart voerde Corine namens GroenLinks het woord. “Het integraal waterketenplan: heel belangrijk. Het gaat om onze rioleringen, die hebben invloed op waterkwaliteit in de sloten in ons dorp én ze hebben een relatie met grondwaterpeil en de ervaren wateroverlast. In een aantal wijken in Voorschoten ervaren inwoners de directe gevolgen van de achterstand die we hebben. Langs de Leidseweg Noord, in de Krimwijk, de Vlietwijk en op andere plekken. Uit klimaatstresstesten bleek dit al in theorie, onze inwoners ervaren het in de praktijk: kelders staan onder, tuinen en poorten blijven vol water staan na een flinke regenbui. En feit is: we lopen achter in onderhoud én we zijn niet op orde wat metingen en inzicht betreft op een breed scala van punten. . . . Het grote probleem zijn de overstorten. Want wist u dat de waterkwaliteit na een overstortmoment, wanneer het rioolwater direct in de sloot terecht komt, niet eventjes slecht is, maar enkele dagen daarna nog steeds. Het waterleven, de biodiversiteit krijgt direct last van zuurstoftekort. Dit effect houdt aan en je kunt dus niet een gezonde balans in het water opbouwen zolang je blijft overstorten. Groenlinks benadrukt: hét doel moet zijn om ál het Voorschotense afvalwater naar de zuivering te krijgen. De zuivering moet voldoende capaciteit hebben, en dat ligt bij het Hoogheemraadschap van Rijnland. De overstort op de Vliet is slechts een tijdelijke verbetering, maar het rioolwater komt dan in ieder geval niet meer terecht in de sloten midden in ons dorp. De uitvoering hiervan ligt bij Rijnland. In dit integraal waterketenplan zien we dat verbetering verwacht kan worden in de genoemde punten mits er samengewerkt wordt. Dit zien we graag uitgevoerd zoals nu wordt afgesproken in dit plan. Het is nl. een mooi plan. Maar het plan hangt wel af van de samenwerking van de gemeenten en het hoogheemraadschap. In het verleden hebben we gezien dat in de uitvoering flink vertraging is opgetreden. Bijvoorbeeld: die overstort is al in 2022 beloofd. We hopen daarom dat het nu beter wordt, maar willen wel de vinger aan de pols houden. We denken dat het goed is om op mijlpalen te kijken of er bijgesteld moet worden”. Het Integraal Waterketenprogramma 2024-2028 (IWKp 24-28) werd unaniem door de raad aangenomen.

Voorjaarsnota 2024

De voorjaarsnota geeft de stand van zaken weer rond de uitvoering van de gemeentelijke programmabegroting tot en met maart 2024. De voortgang van de begrotingsuitvoering wordt zowel beleidsmatig als financieel weergegeven. De fractie heeft met de voorjaarsnota ingestemd, evenals de andere raadsfracties. Woordvoerder Paul heeft in de gecombineerde commissievergadering wel een kritische noot gekraakt.

" We zien nu al een tekort staan van 1,8 miljoen. Zeker gelet op de 1,6 miljoen die we overhouden uit 2023 maar ook gelet op de verwachte neutrale begroting van 2025 is dat best opmerkelijk. Vooral omdat er in 2026 een groot tekort verwacht wordt. Er lijkt weinig lijn te ontdekken in de financiën van Voorschoten. Dit is natuurlijk een kritiekpunt richting het college, maar de eerlijkheid gebiedt ook te zeggen, dat dit voor een belangrijk deel mede veroorzaakt wordt door de landelijke overheid. Bijna 14 jaar rechtse regeringen Rutte hebben de gemeentefinanciën stelselmatig uitgedaald, zeker voor gemeenten zoals Voorschoten. En als klap op de vuurpijl komt er nu ook nog een ongerechte extreemrechtse regering die zondere gêne verder gaat en in ieder geval 1 miljard subsidies bij de nederlandse gemeenten weghaalt. Maar los van de landelijke maatregelen is er een groot tekort van €750.000 op het sociaal domein en niet voor het eerst een structureel tekort. Er is eerder al behoorlijk geput uit de reserve sociaal domein, die zal nu wel zo'n beetje leeg zijn. Er lijkt geen enkele beheersing op deze uitgaven te zijn".

Huisvesting van de gemeentelijke organisatie

De inrichting van het gemeentehuis, waaronder de huisvesting van de ambtenaren, voldoet niet meer aan de huidige standaard. Werkplekken voorzien niet meer in de behoefte van medewerkers en er is sprake van achterstallig onderhoud. Ook voldoet het gemeentehuis niet aan de eisen voor duurzaamheid. Er was eerder in de raad al afgesproken dat er een start zou worden gemaakt met nieuwe huisvesting voor de gemeente. In de nu volgende fase 2 worden vijf ontwerpen uitgewerkt: het huidige gemeentehuis verbouwen, een nieuw gemeentehuis bouwen (en dat dan in drie varianten) en het huren van panden. Verbouwing of nieuwbouw moet tenminste energielabel C opleveren. Verder wordt ook gekeken naar vernieuwing van de bibliotheek, naar parkeermogelijkheden en naar aansluiting bij de plannen voor de ontwikkeling van het centrum. De raad, inclusief GroenLinks, heeft met de grootst mogelijke meerderheid ingestemd met de start en financiering van fase 2.

Flexwoningen

In de raadsvergadering van 23 mei lag een voorstel voor om twee lokaties aan te wijzen voor het bouwen van flexwoningen: het Geestwoningpad en het Oude Stationslaantje. Corine verwoordde het standpunt van GroenLinks, dat groene plekken in het dorp niet beschikbaar zijn voor het bouwen van woningen, maar belangrijk zijn voor de leefbaarheid. En er zijn versteende plekken beschikbaar. "Daarnaast vinden we het hoog tijd dat er betaalbare woningen bij komen in Voorschoten. Wij pleiten dan ook voor permanente woningbouw aan het Oude Stationslaantje", aldus Corine.

De raad nam unaniem een amendement aan met de strekking dat er niet gebouwd wordt op het Geestwoningpad, en dat er aan het Oude Stationslaantje minimaal 39 permanente sociale huurwoningen worden gebouwd, of nog meer als daar een andere vorm van fundering kan worden toegepast.

Warmtenet

In 2050 moeten we in Nederland van het gas af zijn. Er wordt al een tijd gewerkt aan de beschikbaarheid van alternatieve warmtebronnen. Een van de mogelijkheden is de aanleg van een warmtenet. In Zuid-Holland legt de Gasunie een ondergrondse leiding aan, Warmteling, waarmee restwarmte uit het havengebied van Rotterdam door de regio wordt getransporteerd om huizen en bedrijven in Zuid-Holland te verwarmen. De planning is dat eind 2025 via dit warmtenet warmte aan Den Haag kan worden geleverd, en in 2027, via een

aftakking (T-stuk) in Rijswijk, ook aan Leiden. En het is ook mogelijk nog meer aftakkingen te maken, zodat ook gemeenten als Oegstgeest, Leiderdorp, Zoeterwoude, Katwijk en Voorschoten van een warmtenet gebruik kunnen maken. In de raad van 4 juli lag een voorstel voor om ons dorp aan het warmtenet aan te sluiten. Dat is een grote operatie, en één van de voorwaarden om dat te realiseren is de aanleg van een warmte-overdrachtstation (WOS).

Dat komt te staan bij de Hofweg. De raad voelt wel voor aansluiting op het warmtenet, ondanks dat er nog veel onzekerheden zijn. Eén daarvan is het WOS. Een meerderheid van de raad wilde wel alvast de beschikbare grond voor het WOS reserveren, maar wilde nog een apart besluit nemen over de realisatie van het WOS. Een amendement van die strekking werd door een meerderheid van de raad aangenomen. Alleen GroenLinks was tegen, omdat dit alleen een vertraging zou opleveren, en verder niets.

Uitvoeringsprogramma voor de ontwikkeling van het centrum

Het centrum van Voorschoten is toe aan een grote opknapbeurt en daartoe heeft het college een uitvoeringsprogramma voorgelegd, voorzien van een kostenraming en een tijdsplanning. In de commissie WRG waren de fracties over het algemeen wel te spreken over de plannen, maar er waren ook de nodige vragen over de haalbaarheid, zowel financieel als in de tijd. Zo vroeg Conny zich af of alles wat er dit jaar en komend jaar al wordt opgepakt ook echt gaat lukken. Is het wel reëel uitvoerbaar en maken we in ons enthousiasme niet een te positieve planning, betoogde Conny. Over meer horeca in het centrum merkte Conny op, dat niet alle bewoners van het centrum hier blij mee zullen zijn. Zij riep het college op hierover met de betrokken bewoners in gesprek te gaan. Op 4 juli werd het programma unaniem door de raad goedgekeurd.

Sportaccommodatiebeleid

Er bestaat behoefte aan een duidelijk beleid op het gebied van de sportaccommodaties in het dorp. Een beleidsvoorstel daarover lag voor in de raadsvergadering van 4 juli. Het voorstel ging o.a. in op de nodige investeringen in de sportvoorzieningen, de taakverdeling tussen gemeente en sportverenigingen, en oplossingen voor verouderde voorzieningen en opstallen. Bedoeling is dat het bestaande aanbod aan sportvoorzieningen in stand wordt gehouden. Zwembad Het Wedde blijft in ieder geval tot 2030 open. In 2024 zal een onderzoek naar het zwembad plaatsvinden zodat er in 2025 een besluit over de toekomst van het zwembad voorgelegd kan worden in de raad.

Woordvoerder Paul sprak er zijn waardering over uit, dat het beleidsvoorstel meer duidelijkheid biedt aan de Voorschotense sportverenigingen. Hij vond wel, dat het gelijke speelveld voor de buitensport onvoldoende is gewaarborgd. Met gelijk speelveld wordt hier bedoeld, dat de gemeente de binnen- en buitensportverenigingen op een vergelijkbare wijze

behandelt. Een amendement van die strekking werd door een ruime meerderheid van de raad aangenomen. Vervolgens werd het sportaccommodatiebeleid unaniem door de raad goedgekeurd.

Parkeerbeleid

Tot voor kort had ons dorp geen parkeerbeleid, en daar is nu wat aan gedaan. In de raad van 4 juli is met unanieme stemmen een parkeerbeleid aangenomen. In grote trekken ziet dat beleid er als volgt uit. Fietsen, lopen, openbaar vervoer en elektrisch rijden worden gestimuleerd, als alternatieven voor autogebruik. Parkeerdruk in de openbare ruimte wordt zo goed mogelijk beheerst en beschikbare parkeerruimte wordt zo goed mogelijk verdeeld. Het gebruik van deelauto's wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. Het netwerk van openbare oplaadpunten voor elektrische auto's wordt uitgebreid. Er worden geen nieuwe parkeerplaatsen aangelegd, behalve bij nieuwbouw. Om de parkeerdruk te verlagen kan in beginsel worden overgegaan tot betaald parkeren en parkeervergunningen verlenen. De eventuele invoering daarvan moet eerst goed worden uitgewerkt. De inwoners worden daarbij betrokken. En het wordt vooraf aan de gemeenteraad voorgelegd. Woordvoerder

Conny sprak namens GroenLinks waardering uit voor het voorgestelde parkeerbeleid, maar diende wel een amendement in. Dat had betrekking op de wijze waarop bewoners worden betrokken bij het beter verdelen van de parkeerplaatsen in het geval er problemen worden ervaren. Uit de voorgestelde procedure bleek nl. dat een vorm van parkeerregulatie door een relatief klein aantal mensen kon worden voorgesteld, terwijl een meerderheid dat wellicht helemaal niet nodig vindt. Het amendement werd echter door een meerderheid van de raad verworpen.

Onderhoud omgeving winkelcentrum Noord-Hofland

De omgeving van winkelcentrum Noord-Hofland krijgt een ingrijpende opknapbeurt. De riolering wordt vervangen, de parkeervakken worden verbreed, fietsparkeren wordt uitgebreid, het milieupark wordt vervangen en de woonstraten rond het winkelcentrum worden veilig (30 km) en klimaatadaptief ingericht.

In de raad van 26 september herinnerde woordvoerder Corine eraan, dat het oorspronkelijke plan inhield: met een weg de wijk in en alleen maar even snel meer parkeerplaatsen aanleggen. Dankzij de alertheid van bewoners en ingrijpen van PvdA en GroenLinks is dat voorkomen. Door de betrokkenheid van de omwonenden, een werkgroep en samenwerking tussen hen én de gemeente is er een beter plan gekomen. Dat zijn we allemaal met elkaar eens. Maar we zijn er nog niet, aldus Corine. Dat blijkt uit beantwoording van de vele vragen

die er toch nog gesteld zijn naar aanleiding van het voorlopig ontwerp. De rode lijn in al die vragen is een zorg om verkeersveiligheid, een wens voor meer groenbeleving, speelgelegenheid, en een aantal concrete suggesties. Een aantal punten blijkt nog helemaal niet uitgewerkt te zijn. Er was nog niet gesproken met de eigenaar van Domino's, terwijl daar hele leuke ideeën zijn voor dat pleintje, er is nog geen concreet beeld van een groenplan, een rioolplan, aanleg van nutsvoorzieningen, een verlichtingsplan etc. Dat is relevant, want

de reacties van bewoners op het voorlopig ontwerp is in grote lijnen dat het geheel nog steeds een versteende indruk maakt, dat er meer groenbeleving in de openbare plekken mogelijk is volgens hen. Er zijn goede en concrete suggesties gedaan, zoals het aanbrengen van kunst en betrekken van de schooljeugd. De basis van

de participatie is zo goed, dat wij vinden dat dat een kans verdient om nader uitgewerkt te worden, samen met de bewoners. Corine diende dan ook een motie in, mede namens PvdA en SP, om met een brede vertegenwoordiging van gebruikers en omwonenden van het winkelcentrum in co-creatie aan de slag te gaan met verdere vergroening, speelgelegenheid en kunst in de openbare ruimte. De motie werd weliswaar niet aangenomen, maar de wethouder gaf aan dat hij de motie zou volgen.

Kadernota 2025

De jaarlijkse kadernota bedoelt duidelijkheid te geven over de beleidsmatige en financiële kaders voor de op te stellen gemeentelijke begroting. De kadernota 2025 lag voor in de raadsvergadering van 11 juli, en bij deze gelegenheid houden de fracties hun algemene beschouwingen. Fractie leider Albert betoogde dat, hoewel we de bezuinigingen op de gemeenten hebben zien aankomen, het teleurstellend is, dat het college in de kadernota nergens concreet maakt hoe ze hiermee om willen gaan. Albert noemde dit "een kadernota zonder kaders". Het college heeft wel veel plannen, maar de uitvoering blijft tot nu toe achter. De kadernota is geen planning, maar een wensenlijst. De fractie van GroenLinks wil

dat er voorrang wordt gegeven aan wat op de korte termijn moet gebeuren. Er is immers te veel blijven liggen en het wordt tijd het achterstallig onderhoud aan te pakken. Albert noemde als voorbeeld onder meer de sportaccommodaties en het opknappen van het centrum, en sprak er zijn waardering over uit dat het college daar slagen in wil maken. Naast het ontbreken van kaders vormen de tekorten die in 2025 verder oplopen een tweede probleem. En dit tegen de achtergrond van het ravijnjaar 2026. In de kadernota ontbreekt een visie hoe we hiermee om moeten gaan, terwijl deze wel was toegezegd. Het college wil slechts een sluitende begroting en zoekt twee miljoen aan bezuinigingen. Maar zonder kaders die daarvoor zijn vastgesteld weten we niet hoe dat er uit gaat zien.

“Natuurlijk, als het rijk of de toezichthouder onze gemeente kapot willen maken, dan kunnen ze dat uiteindelijk. Maar we zijn niet alleen en hoeven dat niet zomaar te laten gebeuren. Bijvoorbeeld door te weigeren om de taken die het rijk op ons afgeschoven heeft zonder voldoende middelen af te dekken uit het geld dat we elders nodig hebben. En die dan ook bewust als signaal zo aan te leveren bij de toezichthouder. Of door juist door te zetten met die investeringen, waarvan we allemaal weten dat ze keihard nodig zijn. En als het afknijpen van kleinere gemeenten als de onze wordt doorgezet, moeten we wat GroenLinks betreft op korte termijn serieus in gesprek gaan met Leiden over een fusie. Niet alleen omdat we als onderdeel van een grotere gemeente meer middelen per inwoner krijgen, maar ook omdat het grote gemeenten beter lukt om ambtenaren aan te trekken. Dat is allemaal spannend en ongemakkelijk, maar dat is wat “verantwoordelijkheid nemen” voor ons betekent: durven kiezen voor je inwoners, ook als dat moeilijk is.”

Uitwerkingskader Raadhuislaan 41-47

Op dit perceel worden een gezondheidscentrum van 1900 m² en 44 woningen gebouwd. Als alles goed gaat kunnen de bouwwerkzaamheden in 2026 beginnen. Daarover lag een uitwerkingskader voor in de raadsvergadering van 26 september. Naar aanleiding van dat kader constateerde woordvoerder Conny, dat de beloften uit het coalitieakkoord over de hoeveelheid sociale woningbouw met dit project weer niet worden waargemaakt. Omdat er echter al bindende afspraken bestaan over de woningbouw, zit de raad daar nu aan vast.

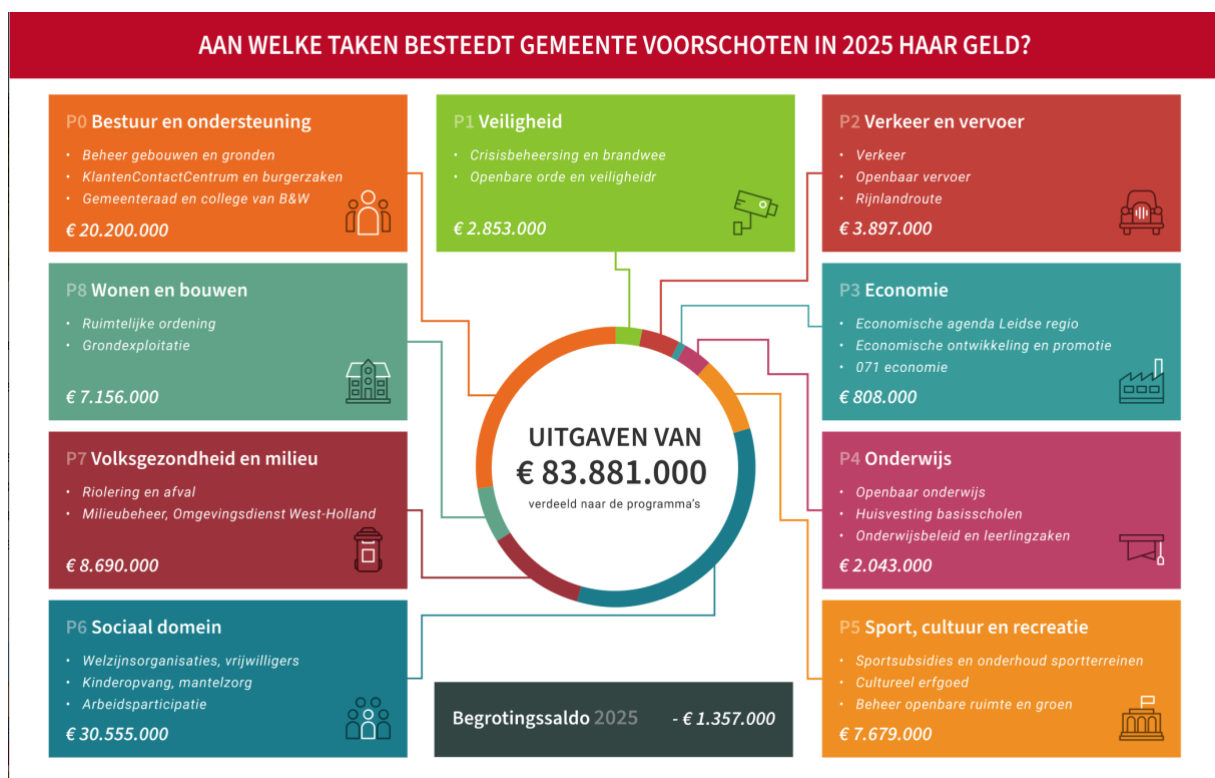

GroenLinks is blij met de komst van een nieuw gezondheidscentrum en met de komst van nieuwe woningen, maar "het is natuurlijk wel de vraag wanneer de beloftes van een inhaalslag op het gebied van sociale woningbouw uiteindelijk waargemaakt gaan worden", aldus Conny. Over de groenvoorziening merkte Conny op: "Net als de bewoners maken wij ons zorgen over het vele groen dat verdwijnt. Belangrijk is dat wij er met elkaar voor zorgen dat zoveel mogelijk groen behouden blijft of vervangen wordt. Opnieuw wordt hiermee duidelijk hoe belangrijk een bomen- en biodiversiteitsbeleid in ons dorp is". Omdat in het plan over de groenvoorziening alleen mogelijke opties worden genoemd, vroeg Conny de wethouder of hij kan garanderen dat er voldoende aandacht is voor compensatie en dat dit binnen 2 jaar na oplevering gerealiseerd is. In zijn beantwoording gaf de wethouder aan, dat

de inhaalslag in de sociale woningbouw wel degelijk gemaakt zal worden, en dat compensatie in de groenvoorziening binnen 2 jaar een redelijke termijn is. Het voorstel is door de raad unaniem aanvaard.

Begroting 2025 - 2028

De meerjarenbegroting 2025 - 2028 lag voor in de raadsvergadering van 7 november. Bij die gelegenheid sprak fractieleider Albert er zijn tevredenheid over uit, dat voor 2025 een reeks investeringen is gepland die al te lang zijn blijven liggen, zoals de renovatie van de atletiekbaan, de herinrichting van het Treubplein en de aanpak van de oversteek Leidseweg - Mozartlaan. Maar Albert constateerde ook, dat voor diverse plannen in de begroting de financiering ontbreekt. In de jaren na 2025 moet er immers flink bezuinigd worden. We hebben op deze manier een begroting met beloftes aan de inwoners, die niet waargemaakt kunnen worden. Dat is natuurlijk slecht voor het vertrouwen in het gemeentebestuur. Het was beter geweest, vond Albert, een structureel sluitende begroting in te dienen voor 2025, om zo tijd te kopen om het debat breed te voeren: binnen de raad, met de inwoners, en via de VNG met het rijk. De kern van het probleem van de financiële situatie in Voorschoten ligt immers bij het rijk. "De kortzichtige bezuinigingsdrang, gecombineerd met het doorschuiven van verantwoordelijkheden, brengt gemeenten als de onze in de problemen. We worden geacht meer te doen met minder middelen, terwijl onze inwoners terecht verwachtingen hebben. Ik maak mij grote zorgen over de lange termijn: niet alleen over het voorzieningen-niveau in ons dorp, maar ook over het vertrouwen van onze inwoners. . . Als wij als raad vinden dat de bezuinigingen vanuit het rijk te ver gaan, moeten we dat zichtbaar maken. We moeten durven zeggen dat de situatie zo niet houdbaar is, en dat we op deze manier niet de gemeente kunnen blijven die we willen zijn.

We hopen allemaal op een structurele oplossing: extra middelen vanuit het rijk. Maar dat gebeurt alleen als er voldoende zichtbare weerstand is. We moeten als gemeente laten zien

dat we onderdeel willen zijn van de oplossing en dat betekent dat we duidelijk moeten maken wat de gevolgen zijn van de keuzes die ons worden opgedrongen. Ik hoop dat we daar komend jaar, met de verkiezingen van 2026 in zicht, eindelijk toe kunnen komen".

